

Grund; idet disse Smaabeløb skulle fordeles i Øre paa de enkelte Konti. Kommissionen er jo naaet til Enstemmighed om, at de paagældende Grundejere ikke have nogen juridisk Ret til at blive Byrderne kvit. Ikke desto mindre har man jo indstillet, at Afgifterne hæves paa visse Steder, og at Afgifterne efter Kapitaliseringen afkortes med 15, 20, 30 pCt., efter hvad man nu har skønnet paa de forskellige Steder. Det er klart, at naar Grundejerne ingen Ret have at holde sig til og der ikke foreligger noget Resultat, man kan regne sig til, maa det blive et Skøn, hvorpaa Afgørelsen beror. Dette Skøn kan være mere eller mindre heldigt, men Kommissionen har nu opnaaet Enighed om et Resultat. Der er imidlertid, som den højtærede Minister nævnedes, en Del Beboere — jeg ved ikke, hvor mange eller hvor faa — navnlig vist i Frederiksborg Amt, der ikke ere fornøjede med det Resultat, som Kommissionen er kommen til, og som mene — det er i alt Fald sagt mig privat —, at man gennem Domstolene skulde kunne naa et andet og for Grundejerne mere fordelagtigt Resultat. Det vilde være hensigtsmæssigt, om det Spørgsmaal kunde klares, inden vi vedtage dette Lovforslag, og allerede af denne Grund vilde det ikke være saa heldigt at vedtage Lovforslaget paa nærværende Tidspunkt. Det vilde derfor være heldigt, om man gav dem, der mene sig forurettede ved den her foreslaaede Ordning, Tid til at henvende sig til et eventuelt Udvalg i Landstinget og eventuelt at føre deres Sag frem for Domstolene. Der kunde ogsaa, hvis ikke samtlige de Smaaaafgifter, jeg nævnedes før, ere komne med, være Grund til at forhandle med den højtærede Minister for at faa gjort rent Bord nu med det samme. Jeg vil derfor senere foreslaa, at Sagen henvises til et Udvalg, for at disse forskellige Spørgsmaal kunne blive Genstand for Overvejelse.

Ravn: Lovforslaget er, som den højtærede Finansminister sagde, fremgaaet af den Betænkning, som den i 1907 nedsatte blandede Kommission afgav. Anledningen til Nedsættelsen af denne Kommission søger jeg længere tilbage end det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Piper). Jeg tror ikke, den skyldes Lovgivningsarbejdet i 1903, men snarere en Bonitering af bornholmske Udmarksjorder i 1850. Staten ejede fra gammel Tid meget store Arealer paa Bornholm, ikke alene midt inde paa Øen, men ogsaa spredte omkring mellem Byerne. I 1850 blev der saa nedsat en Kommission til at bonitere og søge at

bortfæste en Del af disse Arealer. Kommissionen misforstod sin Opgave noget, idet den ikke boniterede de raa stensatte Lyngjorder som det, de vare, men boniterede dem som det, de en Gang kunde blive, naar de vare kultiverede. Tilmed skete Bortforpagtningen under højst uheldige Forhold for Fæsterne. Det medførte, at der i Løbet af 50 Aar, fra 1850 til 1906, fremkom ikke mindre end 12 forskellige Andragender fra Bornholm til Regering og Rigsdag om en Forandring i disse Forhold. Saa kom der en lille Lov af 1871, efter hvilken disse Jorder kunde blive omboniterede, men denne Lov fik ikke nogen nævneværdig Betydning, fordi der var for mange Vanskeligheder ved at benytte den. Den kunde kun benyttes indenfor en meget begrænset Tid, i Løbet af den første Termin efter dens Udstedelse. Der skulde endvidere indbetales et Depositum, som tilfaldt Statskassen, saafremt Omboniteringen ikke gav 10 pCt. Nedsættelse. Kommissionen tog ikke Hensyn til, hvordan Jorden havde været, men til den Kultur, den var i. Det var derfor kun $\frac{1}{5}$ af Fæsterne, der benyttede sig af Loven, og omtrent kun Halvdelen af disse fik nogen Nedsættelse. I 1906 kom der paa ny et Andragende fra de bornholmske Arvefæstere, hvilket medførte et Forslag fra Ministeren om, at de skulde have en Nedsættelse i deres Afgift paa $\frac{7}{25}$. Men samtidig fremkom der Andragender fra forskellige andre Steder som Københavns Amt, Ods herred, Nykøbing paa Falster, Ærø og ovre fra Landegrænsen. Som Følge deraf ansaa Finansministeren det for bedst, at alle disse Forslag optoges til Overvejelse under eet i Stedet for at løse dem stykkevis. En Kommission blev da nedsat ved følgende Dagsorden i Folketinget: „Idet Tinget opfordrer Finansministeren til at nedsætte en blandedt Kommission med den Opgave at undersøge og udrede Oprindelsen til de forskellige Arvefæsteafgifter, som ydes til Staten, og beregne deres Kapitalværdi for derefter eventuelt at stille Forslag til en Afløsning i Penge, der kan blive billigere for Yderne uden at gaa Statens Tary for nær, og idet Tinget, da Arvefæsteafgifterne paa Bornholm, navnlig af de saakaldte „tillagte Lynglodder“, saavel som Hoveri- og Havreaafgiften i Frederiksborg Amt synes særlig at være trykkende for Yderne, henleder særlig Opmærksomheden paa disse Afgifter og det ønskelige i, at den formentlige Ulighed her kan blive udjævnet gennem Afløsning — gaar Tinget over til den næste